

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoPno/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123202409
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3123202409.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matka Mgr. K. Q., rod. L., trvale pobytom C. XXXX/XX, F., t. č. zariadenie núdzového bývania s utajenou adresou, zastúpená JUDr. Martinom Bartkom, JUDr. Silviou Bartkovou, advokátmi so sídlom Piaristická 6667, Trenčín, a otec Ing. C. Q., trvale pobytom C. XXXX/XX, F., zastúpený JUDr. Soňou Suchánovou, advokátkou so sídlom U. E. K. XXXX/XXB, F., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, č. k. 34P/54/2023-104 zo dňa 18.07.2023, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na odovzdanie maloletého dieťaťa do jeho starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na odovzdanie mal. dieťaťa do jeho starostlivosti z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením č. k. 34P/54/2023-104 zo dňa 18.07.2023 Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletou K. v každom párnom týždni v roku v utorok od 15,00 hod. do 18,30 hod. a od piatka od 15,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a v každom nepárnom týždni v roku v utorok od 15,00 hod. do 18,30 hod. a v stredu od 15,00 hod. do 18,30 hod.

Otec si dieťa vyzdvihne na stretnutie a odovzdá po ukončení stretnutia matke pred hlavným vchodom do Obchodného centra G. v F.. Neodkladné opatrenie má trvať do právoplatného skončenia vo veci samej. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie z ust. § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka, ako aj z dovtedy vykonaného dokazovania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že maloletá K. sa nachádza od 12.04.2023 vo faktickej starostlivosti matky, kedy táto bez vedomia otca opustila spoločnú domácnosť spoločne s maloletou. Otec naďalej aktuálne súhlasí so starostlivosťou matky o ňu, pričom na základe jednostranného určenia matky sa s maloletou stretáva zhruba dvakrát týždenne v rozsahu 1,5 - 3 hodiny na verejne dostupnom mieste (detské ihrisko, obchodné centrum) a matka sa zdržiava v dostupnej vzdialenosti. Otec s takouto formou stretávania nesúhlasí, žiada určiť širší rozsah styku, a to aj bez prítomnosti matky s tým, aby maloletá u neho prespávala. S takouto úpravou styku matka nesúhlasila, pričom otcovi umožňovala styk až po zamietnutí jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že rodičia nedospeli k dohode o stretávaní, preto považoval za potrebné upraviť styk neodkladným opatrením, aby boli odstránené nezhody medzi rodičmi za súčasného prihliadnutia na najlepší záujem dieťaťa, ktoré je na otca prirodzene zvyknuté, pretože sa o ňu osobne stará. Podľa súdu prvej inštancie

matka neosvedčila žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť stretávanie otca s maloletou reštriktívne. Tento má vhodné podmienky na stretávanie s maloletou v domácnosti, ktorú maloletá dôverne pozná, pričom otec dokáže zabezpečiť maloletej riadnu starostlivosť počas celého trvania stretnutia vrátane prespania maloletej. Znalosť jednotlivých úkonov starostlivosti o maloletú potvrdila u otca matka tým tvrdením, že ju otec zo starostlivosti o maloletú vylučoval. Otec má s maloletou vybudovanú vzťahovú väzbu, dokáže maloletej zabezpečiť všetku potrebnú starostlivosť a navyše v prostredí, ktoré maloletá dôverne pozná. Podľa názoru súdu prvej inštancie nie je v záujme dieťaťa, aby citovo strádalo pre prerušenie a obmedzenie kontaktu s otcom za účelom obnovenia vzťahovej väzby medzi dieťaťom a matkou. Z uvedených dôvodov nevidel ani dôvod na prítomnosť matky pri styku. Návrhu otca nebolo vyhovené v plnom rozsahu, keďže stretávanie každý týždeň v utorok a v stredu na 3,5 hodiny a každý víkend od piatka do nedele by už výrazne zasahovalo do starostlivosti matky. Na záver súd prvej inštancie zdôraznil dočasnosť nariadeného neodkladného opatrenia.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote matka prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie. Dôvodila tým, že súd prvej inštancie absolútne ignoroval správu kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov napriek tomu, že mal. dieťa nikdy nevidel, nepozná a rozhodoval v skrátanom konaní. Poukázala na to, že 12.04.2023 utiekla zo spoločnej domácnosti pre neúnosnú situáciu a z obáv o zdravý psychický vývoj maloletej. Hoci nespochybňuje dôležitosť role otca v živote dieťaťa, v danom vývinom štádiu, keď má toto 22 mesiacov, je podľa jej názoru prítomnosť matky pre naplnenie citových potrieb dieťaťa nezastupiteľná, pričom odlúčenie od matky počas celého víkendu predstavuje neprimerané citové strádanie dieťaťa. Dostal maloletá nikdy nebola počas noci na mieste, kde sa nenachádzala aj matka. Podľa nej otec trpí duševnou poruchou alebo poruchou osobnosti, jeho správanie je neprirodzené, abnormálne, vykazujúce patologické rysy, naproti tomu ona pred odchodom zo spoločnej domácnosti absolvovala kompletne psychologické a psychiatrické vyšetrenie s výsledkom, podľa ktorého u nej nebola zistená žiadna psychická porucha. Na rozdiel od nej súd prvej inštancie nemal za osvedčené, že otec maloletej netrpí psychickou poruchou, psychickým ochorením alebo poruchou osobnosti. Z tohto dôvodu aj navrhla kompletne dokazovanie znalcom z odboru psychológia/psychiatria. Podľa matky ju otec bytostne nenávidí, a preto je schopný všetkého, aby ju zranil. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy ani čestné vyhlásenie tretích osôb. Podľa nej otec maloletej úmyselne dlhodobo a zlomyseľne sa snažil narušiť bezpečnú vzťahovú väzbu medzi matkou a dcérou a príchodom do zariadenia núdzového bývania už maloletá nie je vystavená nevhodnému správaniu sa otca. Súd prvého stupňa sa tiež nevysporiadal s tvrdeniami matky ohľadne pracovného vyťaženia otca, ktorý vykonáva aj funkciu kostolníka počas víkendov. Podľa jej názoru neodkladným opatrením možno upraviť styk len v miere, ktorá je nevyhnutná pre zachovanie pozitívnych väzieb dieťaťa s oboma rodičmi do rozhodnutia vo veci samej. Navrhla, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou K. každý týždeň v utorok a vo štvrtok od 15,00 hod. do 17,00 hod. a v párnom týždni aj v sobotu a v nedeľu od 15,00 hod. do 18,00 hod. po dobu troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia v prítomnosti matky a po uplynutí uvedeného obdobia bez prítomnosti matky s tým, že otec si dieťa vyzdvihne na stretnutí a po ukončení stretnutia ho matke odovzdá pred hlavným vchodom do Obchodného centra G. v F..

3. K odvolaniu matky sa vyjadril otec tak, že od 24.07.2023 (vykonateľnosti neodkladného opatrenia) sa okrem 08.08.2023 nerealizoval žiadny styk ani kontakt otca s maloletou, pretože to matka neumožnila a nedostavila sa na miesto odovzdávania. Na mailové správy, ktoré sú jediným kontaktom otca, matka neodpovedá vôbec alebo s neadekvátnym odstupom času. O odmietavom postoji matky a o svojich obavách o vykonávanú starostlivosť o maloletú upovedomil kolízneho opatrovníka, ktorý však nenavštívil dieťa ani matku v zariadení, ale vykonal len telefonický dopyt na LUNA, n.o. a vo veci ďalej nekonal. Poukázal, že matka nepredložila žiadne lekárske potvrdenie o chorobe maloletej, resp. o nemožnosti realizácie či prekážke styku s otcom, pričom potvrdenie o vlastnej dočasnej pracovnej neschopnosti mala vystavené elektronicky dňa 24.07.2023, teda v deň prevzatia rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Navyše, potvrdenie o pracovnej neschopnosti vystavila gynekologická ambulancia, ktorá nie je odborným ženským lekárom navštevovaným matkou. Keďže je matka na rodičovskej dovolenke, podľa názoru otca nemá dôvod na žiadanie takýchto potvrdení, a teda jediným dôvodom vystavenia tohto dokladu je zmarenie styku otca s dieťaťom a zmarenie účasti matky na informatívnom stretnutí rodičov. Ak je matka chorá, o to viac má otec dôvod vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, aby sa matka mohla vyliečiť a súčasne maloletá nestrádala izoláciou s matkou. Pritom dňa 08.08.2023 bola matka zdravá a opätovne od 11.08.2023 je údajne práceneschopná. Otec už podal návrh na výkon rozhodnutia vedený na prvostupňovom súde pod sp. zn. 34Em/4/2023.

Otec nevidel dôvod, aby podľa návrhu matky prvé tri mesiace styku mali byť vykonávané za jej prítomnosti, keďže od opustenia spoločnej domácnosti sa styk vykonával len za jej prítomnosti v časoch a rozsahu, ktorý nadiktovala. Matkou navrhované skrátenie styku otca v pracovné dni do 17,00 hod. vníma ako účelové v snahe oklieštiť už i tak minimálny kontakt s maloletou. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie k obsahu správy kolízneho opatrovníka prihladol a sa s ňou vysporiadal. Poukázal na to, že matka nijakým spôsobom nekonkretizovala svoje obavy o zdravý psychický vývoj dcéry okrem toho, že otec s maloletou podľa nej trávil viac času ako ona sama, a tým jej neumožňoval vytvárať si s ňou väzby. To, že otec trávil veľa času s maloletou, možno posúdiť ako konanie v jej záujme a tvrdenie matky o zamedzení budovania vzťahu matka - dcéra sa mu javí ako absurdné. Za účelové považoval tvrdenie matky, že nie je v záujme dieťaťa, aby trávilo dve noci na mieste, kde sa nenachádza jeho matka, nakoľko do jedného roka otec dieťa uspával takmer výlučne sám a spával s ňou v rovnakej miestnosti. Navyiac, styk upravený v neodkladnom opatrení na víkend sa bude realizovať v bydlisku maloletej, ktoré dôverne pozná. Podľa jeho názoru neodkladným opatrením je upravený bazálny kontakt s maloletou oproti času, kedy žili v spoločnej domácnosti a s maloletou trávil všetok svoj voľný čas.

V žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť, že by napadnuté rozhodnutie nahrádzalo meritórne rozhodnutie, nakoľko bude žiadať dieťa zveriť minimálne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, resp. do svojej výlučnej starostlivosti.

Ak matka v odvolaní vyjadrila pochybnosti o duševnej poruche alebo poruche osobnosti otca dieťaťa, je podľa otca zarážajúce, že práve zo strany matky, ktorá mala v minulosti diagnostikované viaceré poruchy duševného zdravia a bola liečená, vznesenie týchto ničím nepodložených závažných obvinení, ktoré ani bližšie nešpecifikuje; otec ich považuje len za účelové a namierené voči jeho osobe. On nikdy netrpel ani netrpí žiadnou poruchou, je riadne pracujúci človek a milujúci otec dieťaťa. Za rozporné považoval, že matka dieťaťa vznesie vážne obvinenie voči otcovi, dokonca uvádza, že by mal súd zabrániť tragédii, na strane druhej sama navrhuje upraviť styk otca v útlom veku v rozsahu po tri hodiny denne, z čoho možno dôvodne konštatovať, že jej obvinenia sú založené len na cielenej diskreditácii otca pred súdom bez akýchkoľvek dôkazov a faktov. Ak matka tvrdí, že otec dieťaťa zlomyseľne narúšal jej bezpečnú vzťahovú väzbu s dcérou, je toto účelové, nakoľko sa tak malo diať len tým, že otec s ňou trávil veľa času. Naopak správanie matky po upustení spoločnej domácnosti ničí väzby otec - dieťa. Nie je pravdou, že otec je pracovne časovo vyťažovaný a má povinnosti aj cez víkend, nakoľko ako podnikateľ zamestnaný vo vlastnej obchodnej spoločnosti vie svoj pracovný program v plnej miere podriadiť potrebám dieťaťa a starostlivosti oň. Navyiac, otec má tzv. home office v oblasti IT sféry, teda nie je časovo viazaný na konkrétny čas. Už v tomto je rozpor v tvrdení matky. Funkcia kostolníka je dobrovoľná a otec ju môže kedykoľvek ukončiť.

Otec je presvedčený, že bol pre K. primárnou vzťahovou osobou a jej vytrhnutím zo známeho prostredia došlo k úmyselnému poškodeniu záujmov dieťaťa. To, že matka nemá s dcérou citovú väzbu, nebol dôsledok jeho cieleného počínania, ale matka o maloletú v niektoré obdobia javila prekvapivo nízky záujem, prípadne otcovi vyčítala, že sa o ňu nestará, aj keď sa tak snažil prakticky neustále aj v čase pracovných povinností. Pre maloletú bolo od narodenia ťažké, ak s ním nebola čo len pár hodín, následne bola plačlivá, nervózna. Naopak neprítomnosť matky sa na K. nijako neprejavovala. Bývala pri nej nervózna, keď už vedela chodiť, tak aj pred svedkami ju sama posielala preč.

Podľa názoru otca Občianske združenie LUNA, n. o. je len núdzové bývanie, naproti tomu vo vlastnom domove má vytvorené nadštandardné podmienky. Poukazoval tiež na to, že čas s maloletou trávil kvalitnejšie, aktivitami, ako tomu bolo u manželky, ktorá sa venovala telefonovaniu alebo oddychu, púšťala jej videá. Až keď maloletá začala chodiť, matka chcela dobehnúť stratený čas. Už počas spoluzitia sa matka snažila maloletú od otca odstrihnúť. Ak maloletá teraz prejavuje väzbu na matku, je to len dôsledok násilného konania a izolácie maloletej. Podľa jeho názoru matka nedokáže naplniť citové potreby maloletej.

Tiež nie je pravdou, že by o matke šírila nepravdy, že je psychiatrický pacient, duševne chorá alebo má duševnú poruchu, naopak o ňom vytvárala určitý obraz medzi svojimi priateľkami. Čo sa týka psychologických a psychiatrických posudkov predložených matkou, tieto neboli od jej ošetrojúceho psychiatra. Poukázal na to, že dva a pol roka v rokoch 2017 - 2019 absolvovala psychoterapiu, v roku 2020 antidepresívnu liečbu a keďže nemá typické príznaky posttraumatickej stresovej poruchy, z testu vyplýva, že nebola vystavená týraniam. Taktiež poukázal na to, že matka pracovala 10 - 15 rokov v diagnostickom centre, kde denne čítala psychologické posudky a bola v kontakte s miestnymi psychológmi, teda vie do istej miery povedať, čo má povedať, napísať a nakresliť. Matka sa mu viackrát vyhrážala samovraždou a tieto sa vyskytujú aj v jej rodine. Ešte pred práceneschopnosťou matka uvádzala, že v zariadení núdzového bývania sa zdržujú minimálne, pretože by sa tam zbláznila. Vzhľadom k uvedenému navrhol uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Dňa 25.08.2023 prostredníctvom právnej zástupkyne podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola matke uložená povinnosť bezodkladne odovzdať maloletú K. do dočasnej osobnej starostlivosti otca. V tomto návrhu uvádza v podstate rovnaké skutočnosti ako sú uvedené vo vyjadrení k odvolaniu v odseku vyššie. Opätovne zdôraznil, že na rozdiel od matky nikdy netrpel, ani netrpí žiadnou poruchou. Vzniesol obavy, či aktuálna práceneschopnosť matky vystavená všeobecným lekárom je z dôvodu jej zlého psychického zdravia s predpokladanou dobou trvania do 20.09.2023, t. j. cca 5 týždňov, z čoho možno usudzovať, že by mohlo ísť o vážny psychický zdravotný problém matky, ktorý môže ohroziť a oklieštiť riadnu osobnú starostlivosť o maloletú, a preto by ju mal vykonávať on sám. Svoje obavy odvodil aj od vážnych psychických porúch matky už v minulosti (samovražedné sklony, depresie, liečenie a pod.). Za súčasnej situácie sa otcovi javí, že maloletá stráda, vývojovo stagnuje, nikam nemôže chodiť, nie je o ňu riadne postarané zo strany matky a táto súčasne úmyselne porušuje jeho právo na pravidelný osobný kontakt s maloletou. Podľa názoru otca to zakladá dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bolo dieťa odovzdané do jeho osobnej starostlivosti a zabránilo sa tak zneužívaniu práva proti najlepším záujmom samotného dieťaťa. Otec sa môže o dieťa postarať v každom smere a bez akýchkoľvek obmedzení. Ďalej doplnil, že má k dcére silné puto. Matka je celý život nešťastná a vinu za to nesie vždy ten, s kým práve žije (otec, prvý manžel). Máva depresívne úzkostné stavy, ktoré prenáša na dieťa. Naproti tomu on ponúka stabilný domov, dobré vzťahy so susedmi, široké rodinné zázemie. Matka rieši veci radikálne, často stráca nervy, od problémov uteká. Únosom dieťaťa dokázala, že nemá nijaké zábrany pri dosahovaní svojich cieľov. Nemieni brániť dcéru v kontakte s matkou a nebude ju izolovať. Je ochotný sa prispôbiť jej potrebám.

5. Na vyjadrenie otca k odvolaniu sa matka vyjadrila tak, že tvrdenia otca sú hrubo nepravdivé a manipulatívne, zavádzajúce a účelové. Od nariadenia neodkladného opatrenia sa styk otca s maloletou realizoval s výnimkou prípadu, kedy bola matka práceneschopná, pretože nemá povolené vychádzky a otcovi maloletú nemôže odovzdať. To však neznamená, že sa o maloletú nedokáže postarať, pričom v zariadení má vytvorené kompletne podmienky na starostlivosť o dieťa, ktoré sa môže pohybovať nielen v interiéri, ale aj v exteriéri zariadenia, ku ktorému patrí záhrada a športové vonkajšie náčinie pre deti. Pokiaľ otec uvádza, že vie, kde sa nachádza jej súčasné bydlisko, pravdepodobne ju sleduje, pretože ide o zariadenie núdzového bývania s utajenou adresou. Podotkla, že otec podľa jej názoru trpí duševnou poruchou, poruchou osobnosti a pod., pričom žiadne vyšetrenie u psychiatra a psychológa doteraz neabsolvoval. Pritom v rámci adopčného procesu otec maloletej neprešiel psychotestami a podľa vyjadrenia psychologičky jeho výsledky boli alarmujúce a na základe toho bol ich adopčný proces zastavený. Nie je pravda, že maloletá v starostlivosti matky stagnuje, čo vyvracia potvrdením zariadenia núdzového bývania, ktoré navštívili aj pracovníci kolízneho opatrovníka.

Obdobne odôvodnila aj svoje vyjadrenie k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, s ktorým zásadne nesúhlasila považujúc ho za nedôvodný a po právnej stránke aj nesprávne podaný. Odmietla, že by neodkladné opatrenie nerešpektovala. So ženskou gynekologickou ambulanciou mala uzavretú zmluvu skoro dva mesiace pred vystavením potvrdenia o práceneschopnosti. Poukázala na predpokladané skončenie jej práceneschopnosti 20.09.2023, a teda choroba nemusí mať také dlhé trvanie. Zopakovala, že tým, že otec trávil veľa času s maloletou, jednoznačne narúšal vzťahovú väzbu medzi ňou a dcérou, ako aj jej zdravý psychický vývin. Nie je pravda, že dieťa do jedného roka uspával, pretože toto zaspávalo pri dojčení. Ochorenie nie je spojené so žiadnymi psychickými problémami. Nesúhlasila ani s tvrdením, že by mala v minulosti vážne psychické poruchy. Keďže spontánne stratila 8 detí, chodila na individuálne terapeutické rozhovory so psychologičkou. Nikdy neužívala žiadne antidepresíva, len krátkodobo, najviac tri mesiace. Nemá koho poveriť odovzdaním dieťaťa na styk, pretože ide o utajené bývanie. Otec maloletej má jednoducho len obavy, lebo nepozná fakty o jej chorobe a ubytovaní. Podľa nej maloletá aktuálne napreduje a v zariadení je spokojná. Poprela, že by otec bol schopný zabezpečiť celodennú starostlivosť o dieťa pre svoje pracovné aktivity. Naproti tomu ona ako matka na rodičovskej dovolenke má pre 24-hodinovú starostlivosť o dieťa ideálne podmienky. Poukázala na to, že u svojho psychiatra nemala možnosť testovania, psychoterapia prebiehala po spontánných abortoch, ktoré neprebehli počas jedného mesiaca, antidepresíva užívala krátko, liečba nebola ani dlhá, ani silná. Hoci pracovala v diagnostickom centre, jej úlohou bolo vzdelávať deti a do kontaktu prišla nanajvýš s odbornými správmi detí, nie so samotnými testami; v zariadení boli prítomné diagnostické testy len pre deti. Poukázala na bod 6 Deklarácie práv dieťaťa, podľa ktorého s výnimkou mimoriadnych okolností sa dieťa v útlom veku nemá odlúčiť od matky.

6. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v aktuálnom bydlisku matky konštatoval, že dieťa má vytvorené dobré podmienky na svoj zdravý rast a vývin, napriek práceneschopnosti matka s dieťaťom viackrát za deň ide v rámci areálu na prechádzku. Zo strany kolízneho opatrovníka bola motivovaná k tomu, aby našla spôsob na zabezpečenie styku otca s dieťaťom. Z postoja otca nadobudol dojem, že jeho jediným záujmom je maloleté dieťa, a preto je otázne rešpektovanie matky v jej rodičovskej roli. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia odporučil zamietnuť a vo veci vykonať hlbšie dokazovanie. Považoval za potrebné zachovať a udržiavať vzťah dieťaťa s otcom, ktorý by matka mala umožniť aj napriek trvajúcej práceneschopnosti.

7. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa otec vyjadril tak, že matka sa správa účelovo a kontaktu s dieťaťom bráni od 24.07.2023. Aj zo správy kolízneho opatrovníka podľa otca vyplýva, že matka môže chodiť niekoľkokrát denne na vychádzky s maloletou von a nakupovať potraviny. Je nepochopiteľné a účelové, ak matka nepožiadala o vychádzky počas práceneschopnosti, ktoré by mohli slúžiť na odovzdávanie dieťaťa otcovi ako aj na jeho preberanie. Tiež poukázal na to, že po príchode do zariadenia bolo dieťa utiahnuté a ustráchané. Uvedené podľa neho opisuje jasné prejavy prežitej traumy u dieťaťa z náhleho pretrhnutia prakticky všetkých jeho dovtedajších vzťahových väzieb, čo ho môže poznačiť na celý život. Naproti tomu 21.04.2023 kolízny opatrovník tvrdil, že dieťa je veselé a všetko je v poriadku. Počas tohto pre dieťa stresového obdobia sa matka podľa vlastných slov cíti ako šťastná žena. Podľa jeho skúsenosti zo stretnutia z 19.05.2023 dieťa mentálne zručnosťami spravilo pár mesiacov naspäť a vytratila sa z neho charakteristická radosť, pôsobilo nezvyčajne smutné. Zmenil sa aj jeho postoj voči iným deťom. Adresu, kde matka býva, netají ani samotné zariadenie, preto by si dieťa mohol vyzdvihovať práve tam bez toho, aby doň vstúpil. Poukázal na to, že koniec stretnutí zvyčajne prebiehal tak, že matka na minútu presne dieťa zobrala bez ohľadu na to, čo práve robilo a doslova s ním utekala. Pokiaľ predkladal do spisu fotografie s dcérou, deklaroval nimi svoj vzťah.

8. Podľa § 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa ust. § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 362 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno podať aj bez návrhu.

Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1, veta prvá a druhá ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže

aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 CMP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP a § 66 CMP a súčasne podľa cit. ust. § 362 CMP rozhodol z dôvodu jeho podania v priebehu odvolacieho konania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, a to tak, že bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil považujúc ho za vecne správne a návrh otca na nariadenia neodkladného opatrenia zamietol konštatujúc jeho nedôvodnosť.

10. V prejednávanej veci na základe návrhu matky doručeného súdu prvej inštancie dňa 13.04.2023 prebieha konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktoré k dnešnému dňu nebolo právoplatne skončené. Uznesením č. k. 34P/54/2023-24 zo dňa 02.05.2023 bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého by maloletá K. bola ponechaná v jej osobnej starostlivosti a otcovi by bolo určené výživné v sume 150 eur mesačne, zamietnutý z dôvodu, že nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby bezodkladného zásahu súdu, nakoľko otec sa v tom čase osobnej starostlivosti o maloletú nedožadoval a výživné dobrovoľne uhrádzal.

11. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a vychádzajúc z jeho obsahu dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku vychádzal z dovtedy vykonaného dokazovania a podkladov, ktoré mal k dispozícii, pričom dospel k správne záveru, keď rozhodol o úprave styku otca s maloletým dieťaťom v stanovenom rozsahu.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto len konštatuje správnosť jeho odôvodnenia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie bral na zreteľ, že v prípade, ak sa dieťa nachádza v osobnej starostlivosti len jedného z rodičov, je potrebné prihliadať aj na rodičovské práva druhého rodiča a neobmedzovať ho pri výkone rodičovských práv. Z obsahu spisu bolo dostatočne osvedčené, že otec má s maloletou vytvorený veľmi dobrý vzťah, ovláda všetky úkony starostlivosti o dieťa v tomto veku, o dieťa má aktívny záujem, pričom aj bytové podmienky sú maloletej blízke. Odvolací súd nemal pochybnosti, že otec ako samostatne zárobkovo činná osoba si vie upraviť pracovné povinnosti tak, aby sa o dieťa mohol postarať. Vzhľadom na aktuálne vyhrotené vzťahy medzi rodičmi je podľa názoru odvolacieho súdu prítomnosť matky pri úprave styku kontraproduktívna; aj v tomto smere sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia súdom prvej inštancie.

12. K odvolacím námietkam odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je len dočasnou úpravou, ktorá neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Z tvrdení matky vyplýva, že počas spolužitia s otcom mala pocit nedostatočnej väzby s maloletou a túto potrebovala po odchode zo spoločnej domácnosti obnoviť. Ak matka aktuálne tvrdí, že si vzťah s dcérou úspešne obnovila, opätovné pravidelné stretávanie s otcom v rozsahu stanovenom neodkladným opatrením nemôže mať na ich znovunadobudnutú väzbu negatívny vplyv. V tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že maloleté dieťa by malo mať bezpečnú citovú väzbu s oboma rodičmi, ktorí by si navzájom nemali konkurovať, ale kooperovať a rešpektovať sa. Matkou navrhovaný rozsah styku však nezodpovedá tomu, ako aktívne sa predtým otec zapájal do osobnej starostlivosti o dieťa a aké mal k nemu citové väzby (čo mu sama vyčítala), preto jej námietka, že neodkladným opatrením možno upraviť styk len v nevyhnutnej miere, neobstojí. Podľa názoru odvolacieho súdu pre zachovanie dovtedajšieho vzťahu s otcom je potrebný pravidelný a široký kontakt otca s maloletou tak, ako ho správne stanovil súd prvej inštancie.

13. Čo sa týka vzájomného obviňovania z psychických porúch, v tejto fáze konania odvolací súd konštatuje, že dosiaľ vykonaným dokazovaním nemal osvedčenú psychologickú či psychiatrickú poruchu na strane žiadneho z rodičov, matka neosvedčila ňou tvrdený dôvod, pre ktorý bol zastavený adopčný proces. Avšak vzhľadom na situáciu v rodine a vyjadrenia účastníkov existencia psychologickej/psychiatrickej poruchy u niektorého z rodičov nie je vylúčená, uvedené by malo byť vecou prípadného ďalšieho dokazovania nestranným odborníkom v rámci základného konania. Na takéto dokazovanie pred odvolacím súdom, ktorému prináležalo rozhodovať o odvolaní matky proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia strany ako aj o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, nebol procesný priestor, pretože v tomto štádiu konania rýchlosť rozhodnutia súdu má prednosť pred rozsahom/hĺbkou dokazovania. Uvedené platí aj pre v hojnom počte predložené čestné vyhlásenia

známych a blízkých osôb oboch rodičov, ktoré odvolací súd nepovažoval za nutné konfrontovať alebo vyhodnocovať, či už jednotlivu alebo vo vzájomnej súvislosti, a to aj vzhľadom k tomu, že ide o subjektívne názory ľudí, ktorí majú vzťah k jednému alebo oboj rodičom, pričom tieto sú výsledkom ich postrehov len z čiastkových situácií, v rámci ktorých nie je vylúčená pretváрка či manipulácia zo strany rodičov. Tieto dôkazy budú vyhodnotené súdom prvej inštancie v ďalšom konaní.

14. Odvolací súd vo výroku II. tohto rozhodnutia nevyhovel návrhu otca na odovzdanie maloletej do jeho osobnej starostlivosti vzhľadom k tomu, že nebola osvedčená nevyhnutnosť takéhoto zásahu. Hoc bola maloletá vytrhnutá z prostredia, v ktorom dovtedy žila a ktoré bolo po hmotnej stránke na vysokej úrovni, odvolací súd mal správou z LUNA n. o. zo dňa 28.08.2023 osvedčené, že sa v novom prostredí aklimatizovala a nestráda. Nebolo teda osvedčené bezprostredné ohrozenie života a zdravia maloletej, ktoré by vyžadovalo okamžitú zmenu výchovného prostredia. Vzhľadom k tomu návrh otca na bezodkladné odovzdanie maloletej do jeho starostlivosti zamietol. Odvolací súd zdôrazňuje, že najviac ohroziť vývoj maloletej môžu samotní rodičia, a to vzájomnými konfliktmi, nedostatkom rešpektu jedného k druhému, prípadne aj snahou pretrhnúť kontakt s druhým rodičom. Rodičia by mali vyvinúť maximálne úsilie, aby ich dieťa bolo šťastné a prirodzene sa vyvíjalo.

15. O prípadných nárokoch na náhradu trov tohto odvolacieho konania a konania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu, na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).